

PÄÄKIRJOITUS

Tuomas Martikainen

Toimitusjohtaja, FT, dosentti
Siirtolaisuusinstituutti
tmartik@utu.fi

Muuttajien sukupolvet

Avainsanat: sukupolvi, muuttoliike

Argumenta-seminaarisarjamme etenee loppua kohti ja syksyllä pidämme viimeiset tapahtumat. Keväällä järjestetyssä tapahtumassa teemana oli sukupolvet. Kuten hyvin tiedämme, itse muuttaneilla on usein läheinen suhde aikaisempaa kotimaahansa, mutta jälkipolville vanhempien ja isovanhempien kotimaa on jo etäisempi. Se voi silti olla tärkeä, mutta omakohtainen kokemus vanhempien lähtömaasta on ohuempi ja sukulaiset eivät ole enää yhtä läheisiä.

Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa pitkään jatkuneen maahanmuuton seurauksena on jälkeläisiä jo useammassa polvessa. Esimerkiksi suurin osa ruotsinsuomalaisia on jo toisessa tai kolmannessa polvessa. Tällöin erilaiset suomalaisyhdistyksen ja muut yhteisöt ylläpitävät etnistä identiteettiä ja kulttuuri- sekä muita suhteita. Maahanmuuttajilla on usein vireää yhdistystoimintaa, joskin juuri sukupolvien vaihtuminen on hankala paikka.

Uudessa maassa kasvaneet lapset eivät aina ole kiinnostuneita samoista asioista kuin vanhempansa ja heidän täytyy keksiä uudelleen oma tapansa toimia. Vanhemmat puolestaan saattavat olla haluttomia siirtämän kapulaa ajoissa nuoremmille, joka entisestään hankaloittaa sukupolvien vallan vaihtoa. Näin esimerkiksi suomalaisten yhdistystoiminta Ruotsissa on paljon vähäisempää tänään kuin muutama vuosikymmen sitten.

Lehtemme artikkelissa saksalainen tutkija ja Argumenta-seminaarin puhuja Jens

Schneider pohtii maahanmuuttoon liittyviä megatrendejä sukupolvien näkökulmasta. Hänen mukaansa yksi tärkeä muutos aikaisempaan on se, että tulijoita on nyt käytännössä joka puolelta maailmaa. Tämä uusi "superdiversiteetti" haastaa perinteisen muuttoliiketutkimuksen, joka on keskittynyt eri kansallisten ja etnisten ryhmien tutkimukseen. Lisäksi useissa maissa on nyt merkittäviä vähemmistöjä, joten enemmistö-vähemmistö-suhteet ovat ylipäätään tärkeitä.

Aikaisempaa moninaisemmat maahanmuuttajat näkyvät eniten nuorissa ikäryhmissä, mutta sen sijaan iäkkäämpien parissa muutos on vielä vähäinen. Lisäksi näkyvissä ei ole merkkejä siitä, että muuttoliikkeet tulisivat merkittävästi vähenemään, joten voimme odottaa kansainvälisistä muuttoliikkeistä ja maahanmuutosta puhuttavan vielä pitkään.

Maahanmuuton sukupolvittuminen on alkanut kunnolla myös Suomessa. Viime vuosien aikana jo lähes joka kymmenennellä syntyneellä lapsella on ainakin toinen vanhemmista syntynyt ulkomailla. Koska ulkomaalaistaustainen väestö on keskittynyt erityisesti suurempiin kaupunkeihin, niin muutos näkyy erityisesti siellä.

Henkilöstöuutisia

Pitkäaikainen työntekijämme Satu Löppönen lähti uusien haasteiden pariin kesän jälkeen. Toivotan kaikkea hyvää Sadulle ja jäämme

kaikki kaipaamaan hänen iloista ja vastaanottavaa olemusta instituutin käytäviltä. Kokonaisuudessaan joukkomme kuitenkin kasvaa ja uusia tulijoita on syksyn mittaan luvassa useissa eri tutkimushankkeissa.

Yksi amerikansuomalaisista jättiläistä, Carl Pellonpää, on poissa. Siirtolaisuusinstituutti ottaa osaa omaisten suruun ja uskomme että Kallen perintö elää vielä pitkään. Lehden lopusta löytyy Pellonpään muistokirjoitus.

Migrant Generations

The Migration Institute of Finland organized an international seminar on migrant generations before the summer, which was part of the Century of Migrations Project funded by the Cultural Foundation of Finland. First generation migrants are those, who have moved themselves. The majority of first generation are adults, even though sometimes they bring their children along. Those born in the new host country are often called the second generation. For them, the host country is the home country.

The great Finnish migrations to North American and Sweden are by now in majority of second and further generations. The children of migrants have as their task and maybe at times as their duty to reinterpret their parents' cultural heritage in the host country. In this various migrant associations,

media and events are central. For many of later migrant generations, their parents' and grandparents' home country is already quite distant but dear. Associations and events are important to keep the ethnic memory alive as well as meaningful for the descendants of previous generations.

Our longtime employee Satu Löppönen left the Institute after the summer. She was looking for new opportunities and we wish her all the best and will miss her ever-positive appearance in the corridors. Earlier this year we received the sad news that Carl Pellonpää had passed away. His longtime television show was a legend among American Finns and we are sure that his legacy will be long remembered. We send our condolences to Carl Pellonpää's relatives.

Suomen kunniaakonsuli ja Finlandia Foudationin johtokunnan jäsen Peter J. Makila vieraili 20.9.2018 Siirtolaisuusinstituutissa. Peter on lähtöisin Turusta ja asunut Pohjois-Amerikassa vuodesta 1968. Lahjoitimme hänelle Mika Rantasen tekemän karikatyyrin. Kuvassa Makilan seurana instituutin toimitusjohtaja Tuomas Martikainen. Kuva: Hannu-Pekka Huttunen.